

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

II. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

2012. JÚNIUS

ÁRA 200 Ft

Számadás, mérleg – vagy amit akartok

Rendhagyó ez az összegzés: nem év végén, decemberben ünnepeljük az irodalomkedvelők klubjának évfordulóját, hanem újságunk megalapításához kötjük. A június azért fontos dátum, mert ekkor jelent meg az ÉRDI IRKA első száma.

Addig is színvonalas klubéletünk volt, mindannyiunk számára feltöltődést jelentett a rendszeres találkozó. De nem maradt írásos nyoma.

Most marad!

Mi is történt ez alatt az egy év alatt?

Ha szeretném a számok világát, így kezdeném:

Megjelent:

az ÉRDI IRKA 4 száma (jún., szept., dec., márc.)

benne 146 vers (köztük diákíró), 21 próza (ebből 1 diák), 4 tanulmány, 14 bemutatkozás, 5 beszámoló, 76 illusztráció (fénykép, festmény, szobor, köztük 17 gyermekmunka),

7 ajánló, 15 idézet, 3 olvasói levél, 5 könyvbemutató (Radnai István, Karácsony István, Szabó Imre, Rinyai László, Kovács Gábor)

1 vers- és prózaíró-pályázat (benne 47 vers és 9 próza értékelése: 15 kiosztott díj)

1 haikuíró pályázat (9 szerző 41 verse: 2 fő 1., 2 fő 2. helyezett)

havi 1 összejevetel, 1 testvérklub Ercsiben (néhány látogatás), 20-25 fő (változó számú tagság)

Csakhogy ki nem állhatom a számokat.

Mert ez a statisztikai sor száraz felsorolás, egyébként se fér bele a sok-sok lelkes támogató: mindenekelőtt a **Szepes Gyula Művelődési Ház**, melynek igazgatója az első kérő szavunkra otthont adott a szerkesztőségnek, a **Városi Galéria**, melynek vezetője mindenben segítségünkre volt, a **Poly-Art Alapítvány**, melynek kurátora testvérré fogadott bennünket, az **Érdi Újság**, az **Érdi Lap**, az **Érd TV** (az utolsó időszakban számtalan cikk, tudósítás jelent meg rólunk, csaknem minden fórumon szerepelt valamelyikünk), a **képzőművészek**, akik színvonalas műalkotásaikkal járulnak hozzá a díjnyertes pályázatok eredményhirdetéséhez, a **szponzorok** nagylelkűsége...

KÖSZÖNET érte.

Felkaroltak, mellénk álltak, teljesítették kéréseinket, kívánságainkat.

Nem a számokat, hanem a mögöttük szerényen meghúzódó tehetségeket szeretem, az alkotó embert, aki érdeklődik, vitatkozik, szervez, jobbat teszi az életünket.

Ha a számok unalmas és szürke mezsgyéjén maradnánk, képtelenség lenne fő tevékenységünket, az összejevetelen elhangzó felolvasásokat és azok hatását számszerűsíteni.

Hány volt ezekből lélekemelő, szívmengető, - simogató, borzongató?

Hány szorította össze a torkomat már az első sorokban, hány facsarta meg a szívemet, hogy alig bírtam leplezni a hangom elcsuklását?

Más művek gondolkodásra, töprengésre sarkalltak, ismét mások büntudatot keltettek, vagy lelkipurdalást, ha elevenjébe vágott, és helyettem fogalmazta meg az írója...

Voltak könnyedebbek, kedves, bájos hangulatot teremtők – nem is kellene mindig a nagy, katartikus élmények.

Meghatározó élményt jelentettek a **Csuka Zoltán Városi Könyvtár** színvonalas rendezvényei, melyeket klubtagságunk egy része rendszeresen látogatott. Már előre örültünk a plusz találkozóknak, a jóízű csevegésnek, ráadásul még irodalmi, kulturális feltöltődést is kaptunk.

Ezeket is össze lehetne számolni, mint ahogy az önálló kötetesek is számba vehetik: hányan írt **BÍRÓ ANDRÁS** biztatást, őszinte elismerést tartalmazó előszót. Csak a kalapunkat emelhetjük meg előtte: nem fukarkodik a dicsérettel, tudja, akiben bíznak, az szárnyakat kap.

Összegzésképpen, nemes egyszerűséggel megfogalmazva: mérhetetlenül gazdagok vagyunk. Közösségünk erős, és szemérmesen írom le: szeretjük, tiszteljük egymást.

Ugye, nem lemosolyognivalók ezek az értékek? Gondoljunk erre, mikor az irodalomkedvelők tortáján elfújuk az egyéves születésnapot jelképező gyertyát!

Daróci Lajosné
klubvezető

KREISCHER KORNÉLIA**Tavaszi dal**

Derűs az ég, zöld a határ,
minden fára madárka száll.
Fészkeiket keresik,
ha nem lelik, készítik.

A madarak dalolgatnak,
csicseregnek, kopogtatnak.
Fiaikat nevelgetik.
hernyókkal megettetgetik.

(1953)

Féltékenység

Féltékeny vagyok a fürdővízre,
mert hozzád érhet, cseppenként ízlelhet,
mert buján beboríthat, elrejtethet a hab.
A párnára, mert fejed pihenhet rajta,
a napfényre, mert arcod csókolhatja,
a szélre, mert beletúrhat hajadba bármikor,
az álmaidra, mert agyadban uralkodhatnak
az értelmen, ha eljő az éj.

Irigylem a tollat, hisz kezekben lehet egész nap.
Az udvart, mert látod, kitekintve az ablakon.
Az oszcilloszkópot, mert neked villog és hagyod.
A köpenyed zsebét, amibe számtalanszor belenyúlsz.
A hangokat, melyek füledbe jutva átjárják
a szürkeállományt, munkára készítetik a tekervényeket...

És gyűlölöm a vadul száguldó időt,
mely rohan feltartóztathatatlanul!
Elrabolva álmaim, elrabolja éveim,
és elrabolja életem, mert elvisz Téged.
örökre el, a végtelenbe, a feledés ködében
a közömbösség határain túlra:
ahol az emlékek is holt kövek csupán,
ahol minden csak sötét talány,
ahol már nincs szín, és nincs semmi fény,
ahol már elmúlt, meghalt a remény.
ahol már nincs árny, és nem létezik én,
ahol nincs harc, nincs félelem,
ahol az egyén csak darab, tetem,
ahol nincs vágy, nincs kérdés, nincs titok,
ahol minden halott és nyitott,
ahol már fájdalom sincs és gyűlölet sem él,
ahol napsütésben is örök a tél,
Nem is tél, csak álmos szürkeség,
nem is álmos, de élettelen vég.
Nem is vég, végtelen szakadék,
egyszóval közöny..elég... elég...elég

(1971)

NAGY SÁNDOR**Kishúgom emlékére**

Drága kishúgom
Nem vagy köztünk tudom
Fiatalon eltávoztál
Lelked a mennyekbe szállt

Szívünkbe mély sebet hagytál
Haza hiába várunk már
Nélküled örömünk se öröm
Szüntelen gyötrődünk

Nem vagy velünk már
Szívünk kihalt és sivár
Megvan mindenünk
De Te nem vagy nekünk

Te nem vagy többé
Tested a hideg földé
Hiányzik őszinteséged, tisztaságod
Üde vidám kacagásod

Szívem vérzik, ha rád gondolok
Este érted imádkozom
A mennyországba költöztél
Szívünkbe maradt a zord tél

Ha testemből elszáll a lélek
A mennyországba jutass el kérlek
Igaz sokszor voltam rossz hozzád
De szerettelek igazán!

Anyák napi köszöntő

Testedből fakadtam
Mint töről a virág
Ha kicsit rossz is voltam
Ne haragudj rám

Életem tőled kaptam
Köszönöm édesanyám
Óvtál széltől is engem
Bajban fogtad a kezem

Örökké hálával tartozom
E versikét neked faragom
Köszöntelek anyák napján
Sok boldogságot kíván

Kisfiad

TILINGERNÉ GERLEI ILONA

Piros virág

Nem az ezerszínű réten,
hanem ifjú szívekben
nyílik e varázslatos virág,
mely hirdeti az ember boldogságát.

Kibontja tűzpiros szirmai,
s kelyhéből szórja mézédese csókjait.
A vidám május idején
ifjú párok a tavaszt köszöntsék!

Oly bolondosak a szívek,
mikor beléjük „Ámor nyila” karcol édes sebeket,
s kinyílik a piros virág, melynek
neve: szerelem.

Votin József: Valburga

KARÁCSONY ISTVÁN

Egy csónakban

Amikor véled a csónak billegő deszkájára léptem,
s vigyázva vigyáztam,
hogy formás lábad a csiganyállepte pallón
el ne szánkázzék.

Amikor eveztünk a vadvizek csobogó habjain,
pásztázva szemünkkel
a villanó fénnel kacsingató
csiszolt hullámokat.

Amikor angolnaként siklottunk
a természet mirtuszától övezve,
s integettek a szomorúfűz zsengei.

Amikor a nyikorgó kormányt fogtuk,
sziszegve a leselkedő zátonyokról,
szirének sikolyától.

Amikor vidáman lötyköltük sajkánkból a besurrant vizet,
s egymásnak feszülve –mint vajba a kést–
merítettük evezőnk karcsú ívét
a sás-hadak között.

Amikor láttuk már az óceán végső gömbölyét,
ahogy átöleli a sejthető eget,
jutottak eszembe gondolataim...

A Nagy Víz felé lendül csónakunk,
benne ketten egy lényeggé válva,
hangunk már halk suttogássá csendült.
Mint vasalt terítő az ünnepi asztalon
terül el folyónk a tengerek ura előtt.

Ne mint hányódó –
a hajó recsegő bordáival összezárt szobrok –
érkezzünk a végtelen kékségbe,
akikről régen lemállott már az ifjúság hímpora,
s kő-ruházataik a múlt nehéz illatát idézik.
De egymás kezét fogva,
délcegen előre tekintve,
hogy a biztató napfény bátran simogassa
arcunk fáradt mosolyát.

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁN

Milyen lesz a nyár

Vártam az áldást, s jött az időnek vert aranyszárnyán.

Nyár szava fénylik, tiszta derűben kúszik a Nap,
langy sima szellő hozza rigónak számtalan füttyét,
nyíltan üzenve: már fel a fejfel, húzd ki magad,
mert a vad télnek féktelenségét és a tavasznak
sok ravaszságát, fagyderes éjét űzi a fény.

S lesz-e a nyárból csöppnyi öröm majd, hogyha a gyáva
meglapult lélek kényszerek súlyát tűri, ha fél!?!?

SZABÓ AIDA (Jampa drolma)**Emlékezés József Attilára, József Attilával**

Mélytűzű szeme a távolba réved:
nicsak, ott a Mama görnyedt háta,
„szürke haja lebben az égen,
kékítőt old az ég vizében.”

Ébred Márta, Flóra... homály-mosta képe,
– fogakon fakadó tündércacagások –
és a zöldellő lombok alatt
„kakukkolgat a hamvas szerelem.”

„Eltékozolt, ostoba, könnyű múltam...
ezerszer fáj, míg szeretni tanultam.”
– „Áttetszel rajtam, égi hűvösség.” –

Légben pelyhekkkel szirmok játszadoznak,
és „a szellőzködő lágymeleghen
tapsikoltak a jázminok.”

„Kis, nyurga füst virágozik hold előtt.
Ezüsttel köt meg old, hajlong, ledől.”
– „Hogy fecseg a felszín, hallgat a mély.” –

Ördög szekerén lobog a szél,
meglegyinti törékeny alakját;
hull lankadtan dermedt sínekre.

És hányavetett, zsbongó lelkében
utolsó birokra kel még
vérszomjas tigrisével a szelíd suta.

Nap vörös vére fröccsen az égre,
„egy pillanat s kész az idő egésze,”
– mintha a vibráló végtelenben
a párhuzamos... mégis összefutna!? –

„Ha reggeli fényben elindul a táj
remegése, fuvalma, a kecs puha bolyha,”
már nem röppen a kékellő magasba
a tollával éneklő madár dala.

MÓCZÁR CSABA**Engem el ne temessetek!**

Engem el ne temessetek,
hogya egyszer meghalok,
mert a nyirkos, hideg földben
nincsenek lenn angyalok!

Hóviharos, hideg esten
hamvasszátok el a testem,
szél hátán majd megkeresem
elkóborolt angyallelkem.

KÓSA MÁRTA**Ébredj**

Földcsuszamlás ez
átok
ébredj
most neked
neked kiáltok

mért vesztegelsz
a zavaros csendben
kelj
lépj egy új
egy frissebb ütemben

nehéz
tudom
veszni hagyni a kincseket
mi megmarad az a te érdemed

képek villannak

fejed fölé súlyt rak a tegnap

ébredj lépj
porszemnyi esélyt

még ma adj magadnak!

Kaposi Eszter: Legyőzhetetlen

SZABÓ IMRE

Főutcai séta

A Főutca tele volt
Hatalmas nagy fákkal,
Zöld alagútnak látszott,
Hogyha ott sétáltam.

Vadgesztenye és hársfa
Váltogatták egymást,
A tavaszi virágzás,
Az volt ám a pompás!

Előbb a vadgesztenye
Bontotta virágait,
Mint kis karácsonyfák
Díszítették ágait.

Kicsi voltam – emlékszem –
Hívtam jó Apámat:
A karácsonyfák alatt
Tegyük meg sétánkat.

Tavasz van most, kisfiam,
Nincsen karácsonyfa!
De én egyre hajtogattam:
Meglátja Apuka.

Engedett az unszolásnak,
Főutcára mentünk.
Mutatóban Anyának,
Karácsonyfát vittünk.

Volt öröm és kacagás,
Mikor átnyújtottuk.
Édesanya megörült:
Megajándékoztuk.

És végre Apuka is
Gyönyörködve látta,
Hogy sok kis karácsonyfa
Ült fel az ágakra.

Hófehér karácsonyfák
Hintáztak a szélben
És én oly boldog voltam,
Mert Apával néztem.

MÁJER JÓZSEF

Széllel jöttél

Széllel jöttél,
szél visz el,
de szíved itt hagyod
tele szerelemmel.

Harmat mosdatott,
napfény fürdetett,
nyíló virágszirom
szárazra törölhetett.

Széllel jöttél,
szél visz el,
de amíg maradsz,
velem rendelkezel.

Széllel jöttél,
vihart kavartál,
semmit nem kértem,
mindent adtál.

Marasztallak, kérlek,
még ne menj el,
de erősödik a szél,
érted jött, menned kell!

Kaposi Eszter: Félelmek fája

GRÓF MÁRIA

A zene hangjai mellett...

Zenét hallgatni oly csodás,
Átitatja lelkem a varázs.
A zene engem írásra késztet,
Megírni valami szépet.

Sok durvaság van a világon
És napról-napra csak azt látom.
Ellene oly keveset tehetek,
Istenem! Ilyenek az emberek?

Azért vannak, vannak, akik még,
Akik a jót, érzik azt, mi szép.
Tesznek érte, amit lehet,
Hogy javuljanak az emberek.

Reményem föl nem adom,
Hiszen van még feladatom.
Nem világraszóló nagy tett,
De sok kis jó cselekedet.

Szépet és jót befogadni,
Aztán szívből továbbadni.
Így ápolni a lelkeket,
Sugározni szeretetet.

Schubert bájos harmóniája
Szívem, lelkem mélyen átjárja.
Jó Istenünk, add meg nekünk,
Hogy harmóniában élhessünk.

TEMESI ÉVA

Zárkózottság

Én bánatom csak az enyém.
Nem rakom a kirakatba.
Könnyem sincs, mely látványosan
reggel, este elsiratja.
Nem osztom meg senki mással,
csendben emészt, nem beszélek.
Akik látnak napról napra,
azt hihetik, tényleg élek.

Kétség

Bocsánatot kérek a légytől,
mikor agyoncsapom.
Élet és halál ura volnék?
Milyen alapon?!

GYŐRI GÁBOR

Páros

én vagyok a lélek –
Te vagy a test
e kettő egymás nélkül?
ugye komoran fest

én vagyok az elme –
Te vagy a gondolat
együtt egymásért
add oda Magad

én vagyok a fekete –
Te vagy a fehér
alapok nélkül
a sok szín mit ér?

én vagyok az éj –
Te vagy a nappal
ha nem lennének
mit tennél Magaddal

én vagyok a művész –
Te vagy a múzsa
bár érzékelhetetlen
testeden a rózsza

én vagyok a víz –
Te vagy a tűz
inkább izzíts
mintsem hogy elúzz

én vagyok az állító –
Te vagy aki tagad
ne játszadozz tovább
add hát meg Magad!

GYŐRI ZOLTÁN

2000. január 20.

Leoldani a leplet,
Leigázni az eget...akkor...
Bűn-színű pénzzel a népek száját betömni,
Mégfeszült íjból – nyílként – az életből elszállni.
Mondani, hogy megleltem a szabadságot
Csak akkor...akkor...lehet,
Ha otthon érzed magad a világban.
Melyik világot emeljem ki a tengerek ketrecéből?
Az élet a dübörgő hang,
Mely eljut a szél és a vihar háta mögé,
Tüzes karikákat szór, majd lángra kap,
Csak botfűlű énekével zajt csap.
Januárban a sötétségre csak a csend ül,
A szalamander feje nagyot rezdül,
A madár fönix-sikolya nagyot csendül,
Miközben az égő-havas fák teteje magasabbra lendül.
A szárnyas lovasok elégték rég,
De a tűzmadár is megfűl ma még.
A huszadik napon a szalamandernek is a tűz a vég–

Majd évszázados tintát gyűrünk a tollba
És összezsapjuk a könyvet:
Ez a kép is hadd folyjon szét!

RINYAI LÁSZLÓ

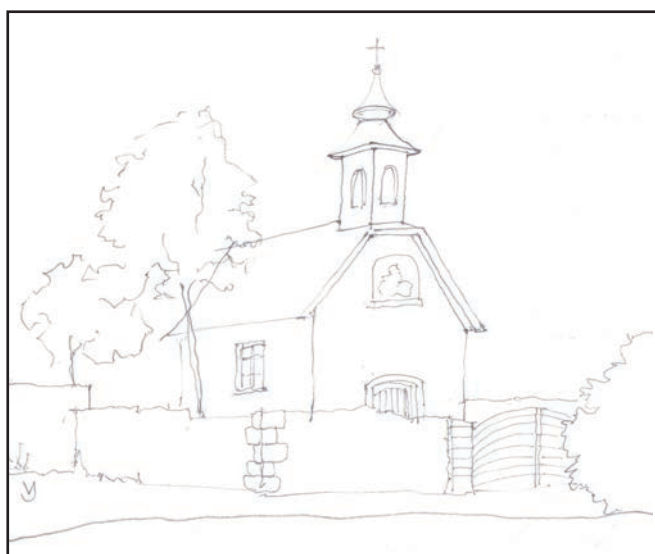
Cseresznyeballada

Ropogós cseresznye
virít az ágak között,
piros szeme csábít,
lapul a levelek mögött.

Idős ember
felmászott a fára.
Lába szára göcsörtös,
vén, mint a fa ága.
Egy öreg felmászott a fára.

Szép húsú cseresznye – –
– – mentő szirénája;
szegény vénember,
miért másztál fára??

Szedetlen maradt a kert roskadozó fája,
üres maradt az öreg roskatag háza.

Votin József: Kápolna

HABOS LÁSZLÓ**Könnyek nélkül**

Megyek
Egyedül el a tömegbe
Húznak
Éveimnek rabláncai.
Megállok
Eladott lelkem örvendez
S elrejtenek
Hazugságom álarcai.

Várok
Elmegy a tömeg mellettem
Látom
Viszik magukkal álmaim.
Nézem
Lemeztelenített lelkem
S járom
Bukott angyalok táncait.

Zokog
Kisírt szemem könnyek nélkül
Kisimítom
Homlokomnak mély ráncait.
Zenélek
Minden kotta, hangszer nélkül
S felveszem
Megtépett angyalszárnyaim.

Votin József: Téliutó

DARÓCI ATTILA**Látod?**

Látod?
Az értelem
Éjféli homlokán
Terítem a hajnalt.
Hol a végtelenbe ömlő
Folyamokon
Evezünk
A tudatosabb célért!
S megzengeti szívünk
A Mindenség csobogása.
Éjszínű vízben
Csorgunk
A Semmi küszöbén.
Mevakítja
Tágra nyílt szemed,
Mely meredten figyel
A parti fák
Sötét koronáit.
Millió szem pislog rád,
Alul és felül.
Hallod,
Ahogy szuszog
A Mindenség,
S nem veszi le rólad
A szemét.

Kaposi Eszter: A fa

PÁLFI ÁGNES**Halálhörgés ellen**

Egykedvűen ébredtem lelkiismeretem
zúgására, s nyomtam ki
az ébresztőóra gombjának szemét, hogy
folyott a víz, az előző napi mocsokkal
csatornába, elzárva útját az
áramló tisztaságnak.

Felkeltem, mint ahogy visítva
kimásznak a kölykök is anyjuk
árnya alól. Néhány lépést
tettem az öntudat felé, hármát az
ajtóig, hogy újra beengedjem
a világ szagát.

Kedvem lett volna földig
rombolni életem megmaradt
tartóoszlopait, de nem tettem.
Vidáman szaladtam le a lépcső
korlátját felhorzsolva.

FAZEKAS MAJOR GIZELLA**Édesapámnak születésnapjára**

Április tizennégy, apám születésnapja,
Előttem van, anyaföldjét vetette, aratta.
Édesapám vállán csillogott a kasza,
Ahogy a hulló nap felé fordította.

Sugara eltűnik, tejfölös az útja,
Csúszik lefele, mint tűzgolyó néz vissza.
Vörös az ég alja, szeles idő lesz,
Édesapám mondta, tapasztalta ezt.

Csillagok járását, Hold fogyatkozását,
Árnyékból ismerte az óra járását.
Kisbirtokos volt ő, földműves, paraszt,
Munkálta a földjét, hön szerette azt.

Szeretett dolgozni a mezőn vidáman,
Ebből diplomázott az Úr előtt bátran.
E diplomát tartom most is a legszebbnek,
Kedves Édesapám, örökké szeretlek.

KOVÁCS GÁBOR**Bálintka első névnapjára**

Kicsiny kis Bálintkám, eljött a nap hát,
Mikor első névnapodra készül a család.

Édesanyád tortát süt, a konyhában sűrög-forog,
Bence, Gergely testvérekéid egy rajzzal kedveskednek most.

Fejünk felett a nagyvilág tüzes vaskarikát szór,
Behúzódnak kis házukba, hol hit és melegség honol.

Süvítő szél durva zaja hallatszik ablakunk alatt,
Mi mégis most csak rád figyelünk, és énekünk ragyogja be az ár-
nyas falat.

Szerelem tüzében fogantál, te áldott kis gyermek,
Édesanyád keble alatt hordott méhében téged.

Szívedben e láng gyújtson meleget s hitet,
Légy hű, kérlek, szép nevedhez, és szeress, akiket csak lehet.

Kis házukban gyújtunk gyertyát szívünk melegével,
Szeretetben, üdvösségben kívánunk nagyon sok boldog
névnapot néked!

Votin József:Kolozsváros

BOZÓ PATRIK KRISZTIÁN**Életem a város mélyén**

Rideg márványtermekben,
Dohszagú könyvtárakban,
Az őszt ölelő parkban,
Szerelmes ligetekben.

Terjengő motorfüstben,
Dudák között az utcán,
Futva jó parfüm után,
Jártam, és hegedültem.

De faragott kőfalak
S viruló termek alatt,
Szürkült borospincékben,

Pipafüsttől bódultan,
Síró hegedűszóban,
A félhomályban, Éltem.

HORVÁTH ISTVÁN**Az Aliansz imahétre**

Teremts bennem irgalmas, tiszta szívet,
Mely bort és olajat tölt a sebekre,
A pislákoló mécesest ki nem oltja, s
A megrepedt nádat nem roppantja szét.

Adj nékem könyörületet, Királyom,
Segíts a koldusban Téged látnom,
És Uram! A testvéremben is -
Hályogtól szabad szemekkel...

ILKA ERZSÉBET**Úgy érzem...**

Úgy érzem magam,
mint a bogár,
mi fénytől fényig száll.

Szárnyát tárva
reménykedve repül
s amikor a fényhez ér,
az életébe kerül.

Tüzekbe röppenek,
egyre csak remélek,
lehet, hogy egyszer:
elégek – értetek.

HÓVÁRI ZOLTÁN**Ó, Isten...**

Ó, Isten, ha vagy.
Add meg nekem!
Ne veszítsem el a kedvesem!
Ó, Isten, ha vagy.
Szeress nagyon!
Ne büntess, ha mégis elhagyom!
Ó, Isten, ha vagy.
Te jól tudod,
Szeretni a legnagyobb dolog.
Ó, Isten, ha vagy.
Taníts meg engem!
Ne hagyj elveszni a szerelmem!
Emeld fel hát áldott kezed,
s szeresd Őt nagyon, ha nem leszek.

Kaposi Eszter: Az ikrek

A rajtszalagomon

Mit is szeretnék elérni?
A lényemet kicsomagolni.
Azt akarom megértetni,
így is lehet élni.

Így keresem a tanút,
ki tudja, hová visz ez az út.
Mikor végre megtalálom,
eszméit magamba hívom.

Így keresem a társam,
kit más vágányon láttam.
Majd ha egyezik a menetrend,
a magánytól ő megment.

Így keresem értelmem,
hogy magam fényre vezessem.
Mikor már sokadjára fedem fel,
örülök, ha kelnem kell.

Így szeretnék maradandót alkotni,
mit unokáim fognak olvasgatni.
Miután csontjaim is széthullanak,
ezekből tán nagyra tartanak.

Így szeretném, hogy megértsenek,
s fogyjanak az értetlen tekintetek.

Szétoztanám, ha megengedik

A rímek sorra kelnek,
egész lapok betelnek.
Tehetségnek vélnek,
amit nem igazán értek.
Egy póló vagy gatyá,
mitől másabb, mint az óda?
Számomra mind egykutya,
egyszerű önkifejezési forma.
Ám ha egy ilyen fontos,
kívánságom legyen pontos.
Kívánom nektek,
hasonlóra képesek legyetek.

Miskolci Richárd
Arany János Általános Iskola és Gimnázium
Százhalombatta

Érzelem

A fájdalom előnti szívemet,
A belevájt késtől teljesen megrepedt.
Fájó könnyet hullajt a szemem,
Miért kell ily sokat szenvednem?

A fájdalom elemészti lelkemet,
Hangom pedig folyton megremeg.
Maró emlékek villannak eszembe,
Miért vájtál tört megsebzett szívembe?

A vakító napsugár nékem
Többet nem ér fent az égen.
Mint egy nagy gömb teli gázzal,
Vagy mint edény, kevés mázzal.

Napszakom nekem az éjszaka,
Az álmok s a remény otthona.
A Hold, mely tele a legszebb,
A Nap már nem ér egy verset.

A fájdalom, minek nincsen határa,
S az ember, ki ezt vette hátára.
Ellentétek születnek a rosszból,
De sosem lesz elég a jóból.

A fájdalom előnti szívemet,
A belevájt tör már örökre bennrekedt.
Fájó könnyet hullajt kisírt szemem,
Miért van ily sok keserű érzelmem?

Emily C.
Bolyai János Általános Iskola

Gáspár Emese Xenia: Kék fantázia
5. osztályos tanuló
Andreotti Károly Általános és Művészeti Iskola, Sósút

DISNEY-GYÁR

(részlet)

Kedves Olvasó!

Jelen történetnek nem az a célja, hogy megértsd, hanem hogy elképzeld és átéld. Ez volt az egyetlen olyan rémálom, amely után sirva ébredtem. Magam sem értem minden mozzanatát, csak azt tudom, hogy hónapokkal ezelőtt álmotam, és még most is világosan emlékszem minden mozzanatára és a félelemre, amely átjárt, miközben megálmotam. Meginvitállak egy útra a lelkembe.

Jó utazást!

...Rohantam. Csak az járt a fejemben, hogy elkésem, és ha elkésem, Ákos dühös lesz rám. Nem sokáig, csak éppen annyira, hogy odaköpjön egy kis megjegyzést, amire ő később nem is fog emlékezni, de én igen. És bántani fog...

Valaki megérintette a vállamat, és megfordultam. Egy férfi volt, sötétbarna öltönyben, nadrágban és kalapban, mintha a negyvenes évekből pottyant volna ide. Csak az inge volt fehér.

– Nem jössz velem? – kérdezte. Egyáltalán nem ijesztett meg, úgy éreztem, bízhatok benne.

–Hová?

– Hát oda – bökött a fejével a pláza mellett magasodó épültre. Ezt eddig észre sem vettem. Sötétzöld színe volt, helyenként, ahol mállott róla a festék, ott kilógott a szürke beton. Nagy volt és tömzsi. Gyárépület. Mivel továbbra is kérdőn néztem rá, hozzátette:

– Disney-gyár volt valamikor.

– Milyen Disney-gyár? Miket gyártottak ott? – kérdeztem. Nem válaszolt, hanem elindult az épület felé, én pedig követtem. Akkor még semmilyen rossz előérzetem nem volt...

...Belépve a gyárba egy folyosón találtuk magunkat, a földön fekete-fehér kockás járólappal, amin mostanra a fehér szürkébe váltott, az ajtó mellett egy kis asztal, a közepén hervadt virágokkal. Mikor kívülről láttam, már sejtettem, hogy régi és elhagyatott, de ez most bizonyossággá vált. Néptelen, csendes folyosó, visszhangoztak a lépteink, ahogy elindultunk. A Barna Férfi vezetett. A folyosó végén nyílt egy ajtó, ahova belépve egy nagy, fényes, üres termet pillantottunk meg. Egy kiürített osztályteremre emlékeztetett. A nap besütött, és a fehér falak szinte vakítóan verték vissza a fényt, de az ablakok kosztól szürkés keretén így is látszott, hogy jócskán eljárt a helyiség felett az idő. Átvágtunk rajta, és a terem sarkában meghúzódó fehér keretes, üveges ajtón kiléptünk.

Egy kicsi parkolóba értünk (kisebb volt, mint az előző terem), amit négy oldalról magas, sötétzöld falak határoltak, és az egyik oldalon nyílt csak egy folyosószerű bejárat, ahol épphogy befért egy személyautó. A parkolóhelyek kopottas fehér csíkokkal voltak jelölve, és egy kamionnak fenntartott hely is volt, bár én nem értettem, hogy a bevezető kis folyosón hogy férhet el egy kamion. Voltak egyéb furcsaságok is, például az, hogy az ajtó mellett, ahol kijöttünk, a falakon sehol nem volt ablak, pedig a terem, ahonnan jöttünk, tele volt velük... Bár ha ablakok lettek volna, azt akkor sem értettem volna, hogy a terem miért volt fényes, hiszen a falak olyan magasak

voltak, hogy be sem tudott sütni a nap, és ezért a parkoló is árnyékos volt és hűvös.

– Hát ez nem valami érdekes – szakította félbe a gondolataimat a Barna Férfi, és megindult. Visszatértünk a terembe, megint átvágtunk rajta, hogy most egy harmadik ajtóhoz menjünk. Ez barátságatlan, régi, elnyűtt faajtó volt, és vonakodva léptem csak be rajta. A látvány, ami elénk tárult, elképesztő volt, ahogy az orunkat megcsapó rothadásszag is. Hosszú, sötét terem, magas falakkal, a tetején a tornatermekre jellemző lerácsosított neonlámpákkal, amelyek most nem égtek. A fény forrásai a plafonhoz közel elhelyezkedő kicsi, keskeny tejüveges ablakok voltak. Egy hatalmas fürdőhelyiségben voltunk...

Mindent fehér csempe borított, a csempék közti hézagokban látszott igazán a hosszú idők alatt felgyülemlett kosz. A földet egymás hegyére-hátára hányt foltos, gyűrött lepedők terítették be, alig volt szabad hely, ahova lépni lehetett. Majdnem felsikoltottam, mikor jobban hozzászokott a szemem a fénytelenességhez, és rájöttem, hogy a foltok a lepedőkön vérfoltok, nagyok, de akad egy-két kisebb is, mind frissnek tűnik, pedig az eszemmel nagyon jól tudtam, hogy szörnyen régiek. Az egész egy haláltáborra emlékeztetett. Mire feleszméltem, a Barna Férfi már jóval előttem járt, sietve lépkedett a zuhansor vége felé, mikor elérte, befordult az utolsó válaszfal mögé. A szörnyű büzt még mindig éreztem, az orrom képtelen volt hozzászokni, és úgy gondoltam, arról jöhet, amerre a Barna Férfi ment. Pár perc múlva sikoltozva rohant vissza felém, engem pedig előntött a rettenet. A Barna Férfi elért hozzám, megragadta a vállaimat, és megrázott, a szemében valami örület csillogott, olyan téboly, amit csak a határtalan félelem okoz.

– Üristen! Halottak vannak ott! Ne menj oda, halottak vannak ott! – kiáltozta mélyen a szemembe fűrva háborodott tekintetét, miközben tovább rángatott. Bevillant egy kép, a folyosó végén, a csempének dőlve két halott lány ül, a ruhájuk szinte teljesen átitatva vérrel, a fejük egymás vállára csuklik. Nem mertem megszólalni, csak hagytam, hadd rázzon, aztán valami nyüsítő hangot hallatva elrohant az ajtó felé, mikor elérte, feltépte, és kirohant. Döngve csapódott mögöttem, és teljesen magamra maradtam. Rettenetesen féltem. Éreztem, hogy nem kéne, de megindultam a folyosó vége felé, miközben azt mondogattam magamnak, hogy nincsenek semmiféle hullák, és a Barna Férfi csak képzelődött, de tudat alatt nagyon jól tudtam, hogy nem így van, már csak azért is, mert az az elviselhetetlen szag minden lépésnél erősödött. Elértem az utolsó válaszfalat, és befordultam oda, ahonnan a Barna Férfi kirohant. Ugyanaz a kép tárult elé, ami bevillant, mikor a Barna Férfi megrázott, és a hullákról sikoltozott. A két lány egymás vállán pihent...

Tizenhat-tizenhét év körüliek lehettek. A kezükön végig vágásnyomok húzódtak, de tudtam, hogy valójában gyilkosság történt. Megéreztem. Ez is valami régen történt dolog kellett, hogy legyen, mégis jobban megrémített, mint eddig bármi...

Óri Eszter

Nemes Nagy Ágnes Gimnázium Budapest

HABOS LÁSZLÓ

TÖRTÉNELEMÓRA AVAGY A JÓ TANULÓ FELELT...

A tanárnő hatalmas léptekkel igyekezett íróasztala felé. Cipői hangos kopogását alig tompította a betonra ragasztott parkettamintás linóleum. Méltóságteljes mozdulatokkal foglalta el helyét. Eközben kitekintettem az ablakon. Szerettem nézni a kerítés mellé ültetett sövényt. Néztem, hogyan kúszik le az épületről odavetült árnyék, és telítődik fel napfényel a buja sövényerdő. Tekintetem, mint oly sokszor, ekkor is az ablak mellett ülő lányra szegeződött. Jó volt meglesni bájos arcát és csodaszép kék szemét, melyek kacéran pislogtak vissza bambává vált nézésekre. A terembe bekandikáló első napsugár megint az ő szőke haján pihent meg, melyet ezúttal kétoldalt copfban viselt. A tanárnő feltekintett, s a tőle megszokott figyelmességgel nézett végig rajtunk. Síri csend lepte el az osztálytermet. Még a távoli utca zaját is hallottuk halkán. A busz motorja felbődült, ahogy elindult a megállóból. A tanárnő nyugodtan lapozgatta a naplót. Mindig nyugodtan lapozgatta, miközben az izgalom végighömpölygött az osztályteremben. A tanárnő nem nézett fel, csak becsukta a naplót. Halk sóhajok röpkentek fel hátam mögött. Akaratlanul is körmeimre pillantottam. Félttem, hogy olyat kérdez tőlem, amire nem tudom a helyes választ, s mivel fiúból vagyok, egy jókora körmös ütessel figyelmeztet majd. A tanárnő felállt, s szigorú tekintet közepette lépett az első pad elé. Talán csak ő, a copfos szőke nem izgult sohasem. Igazán jól tanult, csupa jelessel volt tele az ellenőrző könyve.

A hangos határozottsággal kimondott név tompán ugyan, de szíven talált. A tanárnő visszalépett asztala mögé, majd leült székére, miközben huszonnyolc szempár figyelt hirtelen az ablak melletti padra. A lány kecsesen állt fel, ahogy máskor is tette. A mindig szigorú tekintet a tanárnő mély hangja még félelmetesebbé tette.

– Mikor és miért robbant ki a második világháború? – hallottuk a kérdést, mely mint puskagolyó süvített a lány felé.

– Ezerkilencszázharminckilenc, és... – majd csend törte meg a feleletnek szánt mondat lendületét. – ...Miért...? – hangzott a halk felelet folytatása a rövid csendet követően, melyet mindannyian kérdésnek hallottunk. Értetlen kínos csend lepte el a tantermet. Zsófi jól hallhatóan megsúgta a helyes választ. Zsófi nem volt csinos lány. Kicsiny barna szemei fölött seszínű haja kócosan ült a fején.

– Miért...? – hallottuk újra a megcsukló hangú furcsa feleletet. A tanárnő felállt, és lassan az íróasztal elé lépett, miközben nem vette le szigorú tekintetét a zavartnak tűnt lányról.

– Provokáció volt – folytatta a súgását Zsófi.

– Miért! – felelte ismét a lány, már egyértelműen határozott, felszólító hangon.

– Folytasd, Zsófi, te meg, lányom, üljél le! – hallottuk a megfellebbezhetetlen tanári felszólítást. A lány lehupant a helyére, miközben az őt követő erélyes tekintet áthelyeződött Zsófira. A kócos hajú lány pedig felelt. Hangja betöltötte az osztálytermet. Jól érthetően, folyékonyan beszélt, ahogy akkoriban egy jó tanulónak felelnie kellett.

Votin József: Korpusz, 2010

KREISCHER KORNÉLIA

KAVICSSORS

Minden kavics hegynek született!
Fájdalmasan csiszolódott évezredek.
Útját járta, tengerár ölelte, partra vetette.
Folyók vitték görgetve, simára mosva,
Ismét partra vetve.
S most:

Darabka kavics.
Zöld mohapárna alatt
Álmát alussza.

KIMMEL ISTVÁN

A MŰVÉSZET FELADATA, ÉRTÉKE

„A művészet az emberi élet legmagasabb és egyben tulajdonképpeni feladata” – idézi Nietzschét Hamvas Béla, vagyis szellemi, erkölcsi, eszmélési, tudatformáló szakrális tevékenység, illetve annak kéne lennie, mert a kép szimbólum, a szimbólum mágia, a mágia pedig, mint ismeretes, vagy fehér, vagy fekete. Mielőtt átadnánk magunkat egy kép, egy film, egy könyv, egy koncert hatásának és élvezetének, tisztázzuk, hogy kivel és mivel állunk szemben és csak ezután engedjük testközelbe, és tegyük oda, ahová való.”

A sokféle silányság közül ki kell tudnunk választani az értéket, nem kötelező minden irodalmat elolvasni, tévé- és rádióadást tudatosan ki lehet kapcsolni, ez az egyetlen védekezési lehetőségünk, nincs más eszközünk. A tudatos válogatás tehet csak védetté.

A jó műnek az ismérvei: esztétikum, inspirál nemes cél elérésére, vagy meditációs objektum, mágikus erőt méríthetünk belőle, és főként segít élni, és ezeket a jellemzőket kellene felismernünk.

Javasolom minden normálisan gondolkodó honfitársamnak, hogy tudatosan válogasson kultúrkincesinkből és a világ művészetéből, az irodalom, a festészet, szobrászat, filmművészet remekeiből és a kultúrát közvetítő TV-csatornák adásaiból. Ma már nem kell minden információért lexikont lapozni, a hálózati internet mellett tör előre a mobilinternet, ami mindig kéznél van, és árban versenyezni fog a hagyományos konkurens szolgáltatókkal. A már negyedik vagy talán ötödik generációs mobilfejlesztéseknek nincs korlátja, intézhetünk banki ügyeket, fizethetünk vele autópálya díjat, BKV-, vonatjegyet és bérletet és készül a reklámszolgáltatás is, amire nem biztos, hogy mindenkinek szüksége van.

Jelenlegi hozzáállásom a mobiltelefonhoz kissé konzervatív, mert azt hangoztatom, hogy nekem nincs, és ez az én luxusom, amíg nélkülözhetem ezt a XXI. századi híradástechnikai vívmányt. Az ellenszenvem akkor kezdődött, amikor bunkófonnak neveztük, de még ma is van primitív használati módja a járműveken, de még a színházban is megszólal előadás közben. Van erre egy vicc is: a templomban prédikáció közben megszólal Mari néni mobilja, és ő hirtelen meglepetéssel azt mondja hangosan: „hát ez meg ki az Isten lehet”. A pap válasza „a Jóistennek még nincs ilyen modern eszköze, hogy szóljon a hívekhez.”

Amíg lehet és nem szükséges, hogy bármelyik pillanatban bárki zavarjon, kitarok a mobil mellőzésénél.

Visszatérve Kürthy Sándor esszéjéhez: a jó mű segít élni, mert mágikus erőforrás, pozitív erőkoncentráció, amit felismerve meg kellene érteni a szemlélőnek.

A nonfiguratív képek megértését a grafológus íráselemzéshez hasonlítja, ahol nem a szöveg értelme, hanem a

betűk formája, a sorok dőlése, az összkép, a margó, a betűnagyság a lényegi információ hordozója. A modern művek megértéséhez a mondanivaló felismeréséhez a grafológiához hasonlóan a metakommunikációs összefüggéseket kell megfigyelnünk, a vonalak, színek, tónusok, kontrasztok stb. összhatását, hogy közelebb jussunk a mű lényegéhez, szellemiségéhez és mondanivalójához. Remélem, nyugdíjas éveimben lesz időm modern tárlatokra járni, és több műelemzést olvasva ráérezhetek a modern művészetek megértésére.

Henry Moore-t idézve zárom le ezt a fejezetet. „Egy jó kép és szobor az élet részévé válik itt és most.”

Kaposi Eszter: Varázsló

„Óh mennyire szeretlek téged,
ki szóra bírtad egyaránt
a szív legmélyebb üregeiben
cseleit szövő fondor magányt
s a mindenséget.”

József Attila: Óda

KOVÁCS GÁBOR

A MINDENSÉGRŐL

- Szeretnék neked egy kicsit beszélni a mindenségről, amely körülvesz bennünket. Kíváncsi vagy rá?

- Igen, kérlek, beszélj róla!

- Te mit gondolsz, kinek mit is jelent maga a mindenség?

- Szerintem a mindenséget sokan a megfoghatatlansággal hozzák összefüggésbe.

- Igen, ezt szerintem is sokan így gondolják. De mondd egy példát neked, amiből talán megérted, hogy én hogy viszonyulok ehhez a fogalomhoz.

- Tudod, vannak olyan emberek, akik azt gondolják, hogy az a falu, melyben élnek, számukra a mindenség, mert onnan még soha nem mozdultak ki. Ezzel szemben vannak olyanok is, akik még azzal sem érik be, hogy megtudják, hogy a világűrben mi történik, és a mindenséget ott kutatják, onnan várják a megoldást.

- Szerinted melyikük áll közelebb a valósághoz a mindenség tekintetében?

- Talán aki a világűrben keresi, nem?

- Szerintem egyikük sem, de ugyanakkor talán, saját szemszögükből, mindkettőjük.

- Kifejtenéd kicsit érthetőbben ezt a kijelentésedet? Nem igazán értem!

- Természetesen. Ezt is szeretném egy példával szemléltetni. Vegyük először is a nagy világmindenséget egy nagy körnek. Ez a nagy kör belülről kifelé sok-sok millió kis körből áll. Mikor a sok millió körből például a legkisebbiket kérdezed, hogy számára mi a világmindenség, akkor azt fogja mondani, hogy az a kör, amelyben ő él, az számára a világmindenség. Ő ugyanis abban találja meg mindazt, ami számára a világon mindennél fontosabb.

Van aztán a nagy körnek egy olyan köre is, amely már majdnem akkora, mint a teljes kör. Ő sokkal szélesebb aspektusból szemléli a világot. Az ő szemszögéből a kicsi kör úgy tűnik, mintha csak folyamatosan visszatérne kiindulópontjához, céltalanul keringne, mert olyan kicsi, és nem is tudhatja meg soha, hogy mi az a világmindenség.

Tudod, ha ezt így szemléled, akkor rájössz, hogy minden csak nézőpont kérdése! Magadat te is csak akkor lennél képes látni, ha kiszállnál a magad köréből, és ránéznél arra ugyanúgy, mint ahogy tetted azt a kis körrel.

A mindenség tekintetében fontos, hogy tudd: szemléleted mindig nézőpont kérdése.

Nem is biztos, hogy az van, amit valójában gondolsz arról, ami van!

Tudom, ez most neked furcsának tűnik. Ne aggódj, nekem is az volt először.

Most pedig kicsit pihenj, hagyj időt magadnak, és gondolkozz el rajta...

HAIKUVERSENY

Az Irodalomkedvelők klubja saját berken belül haikuverst rendezett.

Azt tartják, hogy a haikukhoz vájt fülre van szükség. Nem tudom, de lehetséges. Inkább azt mondanám, hogy ehhez is, mint mindenhez az életben, ha igazán élvezni szeretnénk, ahhoz magunkat kell teljesen odaadnunk, ahogy Pilinszky János fogalmazta meg: a „megszentelt figyelem”. De térjünk vissza az írásához, ami nagy kihívás, talán még nehezebb, mint élvezni a háromsoros gyöngyszemeket.

Mi is a haiku?

A haiku a pillanat költészete. Szántai Zsolt költőt idézve:

„Tizenhét szótag?
Ennyi is elég lehet –
világ van benne.”

A régi Japánban gyakori dolog volt, hogy szerzetesek, szamurájok, kereskedők időnként összeültek egy közös versírásra. Ezt a társasági költészetet eleinte pusztán időtöltésként művelték, de idővel a lélek nemesítésének útjává (dó) fejlődött, akárcsak az íjászat, a kertrendezés, a kardvívás vagy a kalligráfia.

A haiku versformája VII. században fejlődött ki japán népdalokból, egy kis kínai beütéssel. A költő pillanatnyi benyomását, emócióit sűríti három sorba – aminek az első és az utolsó sora 5, a középső pedig 7 (mora) szótagból áll – olvasóit a gondolatok, érzések folytatására készíti. Basó¹ ezt a következőképpen fogalmazta meg: a harang egyhangú kongása után fülünkben még hosszan zúg ez a hang. A haiku csak néhány impressziót fejez ki. Ahogy a japán festményeken, tusrajzokon csak egy-két ecsetvonás látható, a haiku is néhány szóval képes hangulatot teremteni. A klasszikus haikuban mindig előfordult az úgynevezett évszakzó, amely azt jelezte, milyen évszokról szól a költemény. Például „fülemüle”, „szilvavirág” a tavaszt sugallta. Ha egy dalban fenyőről vagy kócsagról olvastak, ez a kép a hosszú életet idézte fel bennük. A harmatcsepp, a hullám habja a mulandóság, a tűnékenység jelképévé vált. Az ég felé röplő vadlúd a szerelmi bánat, a kabóca hangja a magány szimbóluma

¹ Híres haikuköltők:

Macuo Baso, Kobajasi Issza, Maszaoka Siki (ő volt a haiku szó megteremtője). A magyarok közül csak párat említek meg: Bakos Ferenc, Fodor Akos, Gergely Ágnes, Oravecz Imre, Tandori Dezső, Utassy József, Vihar Béla, Vihar Judit, Zalán Tibor, Weöres Sándor... és Terebess Gábor, 1999-től az internet legnagyobb haiku-adatbázisát szerkeszti, ma már több mint 1500 költő van, akik magas szinten művelik ezt a műfajt. A műfaj kritikai elemzését Szepes Erika vállalta fel.

lett. A miniatűr kép, a költemény ezáltal egész világot sejtet, melyben benne rejtezik élet és halál, szándéka nem más, mint a múló pillanat márványba vésése. A haikunak mágikus ereje van, mondta Basó, mert nemcsak képeket fest, hanem segít meghallani az esőcseppek kopogását, a fák sóhaját, a madárdalt. A japán verseknek nincsen címük és nincsen rím a verssorok végén, a sorok belsejében előforduló betűrímre azonban számos példa található. A magyar haikukban már előfordul a rím, a cím, és nem mindig tartják be az 5, 7, 5 szótagszámot sem. Az első magyar haikufordításokat Kosztolányi Dezsőnek köszönhetjük. A 80-as évektől kezdődően a haiku Magyarországon egyre népszerűbbé vált; egymás után jelentek meg fordításkötetek. A magyar költők is egyre többen hódolnak ennek a műfajnak, és nemcsak a négy évszakot megéneklő klasszikus haiku bővületében írnak, hanem a modern haikunak is vannak követői. Igen jellegzetes az epigrammára emlékeztető, melynek komoly filozófiai mondanivalója van.

Radnótitól idézem az egyik kedvencemet, ami ugyan formailag nem, de tartalmilag mindenképpen ebbe a műfajba sorolható, mert van benne évszakszó, sőt a költemény szokatlan, váratlan befejezéssel zárul. A vers eleje és vége között a haikura jellemző ellentét feszül.

„Fázol? Olyan vagy, mint hóval teli bokron az árva madárfütty.”

1905-ben adták ki Franciaországban az első európai nyelven írt, önálló haikugyűjteményt. Ahogy a színes fametszetek a festészetben a francia impresszionistákra, úgy a haiku az angol-amerikai modernista költészetre, az imagizmusra² gyakorolt nagy hatást, olyannyira, hogy 1963 óta American Haiku címen folyóiratot adnak ki. Mielőtt az Irodalomkedvelők klubtagjainak haikuiértékelésére rátérek, amely többüknél az első fecskék voltak ebben a kissé idegen műfajban, és próbálkozásaik dicséretet érdemelnek, még Basótól egy csepp kis ékkövet idézek:

„Lehullott szírom
repül vissza az ágra?
Csak egy lepke volt.”

A klub tagjai közül kilencen indultak a meghirdetett haikupályázaton. A két adott szó, amit a haikunak tartalmaznia kellett: „KIKELET” és „BÉKE” volt. A zsűri úgy döntött, hogy a beérkező pályaművekből:

2 db első helyezést: Temesi Éva és Habos László részére

és 2 db második helyezést: Kreischer Nelly és Móczár Csaba részére ítél oda.

Temesi Éva:

Fehér galamb száll.
Hírnöke a békének,
vagy csak tavasz van?

Gondoltofakasztó, a csattanóban a bizonytalanság csíráját is elülteti az olvasóban: REZEG!

Habos László:

Béke parancsa:
Ne légy gyáva eldobni
Fegyvert kezedből.

Béke galambja
Tüzes naptól zuhant le
Csatamezőre

Nagyon szép, érzékletes képek remek a csattanókkal. A klasszikus haikura legjobban emlékeztetőek, kedves, bájos hangulatúak, ugyan van, amelyik rímel, de, mint már említettem a magyarban ez is elfogadható!

Az alábbi haiku is sok mindent rejteget:

Kikelet fénye
Véres napkorong előtt
Keresztre vert Isten

Kreischer Nelly:

Fénysugár ölel,
életképek peregnek,
lelkemben béke.

Móczár Csaba:

Picasso békéje

Picasso absztrakt.
Kicsavart békegalamb.
A tolla is PAX!

Móczár Csaba haikujánál már címmel is találkozhatunk. Nem magyarul említi a béke szót, de annyira ötletes, különleges és ellentétben gazdag haiku, hogy ennek ellenére a díjazottak közé került.

² Angol-amerikai avantgardista költészeti mozgalom a tizes-húszas években: alkotásaira felfokozott képszerűség, kifejezésbeli tömörség jellemző. Fő képviselője E. Pound.

BEMUTATKOZIK

KREISHER KORNÉLIA

1942-ben születtem Ungváron. Tanulmányaimat Szerencsen, tanárképzőt Egerben és Szegeden végeztem. Számítástechnikai szakképesítést a SZÁMALK-nál és a PM-ben szereztem. 1968-ig matematikatanárként, 1998-ig a Volán Elektronika Számítástechnikai Intézetben rendszerszervezőként dolgoztam.

Gyermekkortól írogatok, első versem 1953-ból datálódik. Az írás nálam kényszer .18 éves koromig 5 iskolai füzetet írtam tele kb. 500 db versikével, versfordításokkal. Magyartanárom, Hajagos Laci bácsi biztatott, „Kornélia: mindig írja le a kikíváncozó gondolatait” A magyarorák első perceiben felolvashattam versikéimet. Gimnáziumi igazgatóm egyik szerelmes versikém után azt mondta: Kornélia, vörös zászlóról írjon a Holdon, ne ömlengjen. Ekkortól nem mutattam senkinek. A gondolataimat továbbra is leírtam. Iskolai füzeim, olvasott könyvek hátlapjain, papírdarabkákon találhatóak meg, nem gyűjtöttem össze. Nem volt célom a leírtakkal. Impressziókat, érzéseket vettem papírra, mikor telettem voltam, és túlcordult a pohár. Írásaimat nem verseknek nevezem, hanem gondolatoknak, szösszenezeteknek, bár itt-ott rímeselek, ritmusosak. Témáim az emberi sorsok, a természet, a szerelem, és bármi, ami mélyebb érzelmeket vált ki. 2009 őszén egy volt kolléganőm a Fényes Tollazat irodalmi körbe hívott meg, ahol kedves gesztusként felolvasta egy 1971-ben írt, valahogy hozzá került versemet. (Féltékenység c.) Ekkor találkoztam Kanizsa József költővel és Dedik János író urakkal, az ő rábeszélésükre kezdtem el írásaim összeszedését, számítógépre vitelét, és tervezem kiadását a 70. születésnapomra. Családomnak, barátaimnak, ismerőseimnek szeretném megmutatni ezt az oldalamat.

2009 őszétől folyamatosan látogatom Budapest és környéke irodalmi köreit, legfőbbjének tagja vagyok. (Krúdy Kör, Zila Kávéház, Elhető Világ Kör, Érdi Irka Kör, Budapesti Irka Kör, Csepeli Irodalmi Kör, TAMA Irodalmi Kör, Haiku Klub, Holdudvar, Művészetbarátok Egyesülete, Rímkovácsok) Az összejöveteleken az Oriental Hotel és a Harmónia Étterem havi tárlatmegnyitásain saját művek felolvasásával is részt veszek.

Publikálok az Internetes Poet.hu valamint a Napkorong.hu weblapokon.

2010-ben a Kláris, 2011-ben a Kláris, a Poly-Art, a Tűzörzök, antológiákban, a Napkút haikukiadványban jelentem meg.

2011 májusában önálló estem volt a Zila Kávéházban.

2011-ben az érdi irodalmi pályázaton nívódíjat kaptam. Helyzetkép c. versemért.

2012-ben a Tavasz zsongás c. antológiában és a Napút haikukiadványában.

Publikálok az irodalmi körök lapjaiban: Kláris, Érdi Irka, Rímkovácsok, Alföldi Tollforgatók, Újjászületés.

NAGY SÁNDOR

Budapesten születtem, Érdligeten élek. Munkáscsaládból származom. Volt egy aranyos húgocskám, elvesztettem 1973-ban, autószerencsétlenség áldozata lett. Az egész életemet befolyásolta ez a tragédia, nemcsak az én életem ment tönkre, hanem a szüleimé is.

Abban az időben majdnem anyukámat is elvesztettem. Érdligeten jártam általános iskolába. Budapesten szobafestő-tapétázó iskolát végeztem a Szondy utcában.

Létráztam annyit, hogy Kínától Budapestig elértem volna.

1974-ben megnősültem, feleségem is szegény családból származott, mint én. Született egy gyermekünk, Krisztián. Albérletben laktunk 7 évet, később az érdi lakótelepen vettünk egy lakást. Éldegéltünk szűkösen, nem vetett fel a jólét. Feleségem ápolónőként dolgozott. Korán megbetegedtem, 1986-ban rokkantossítottak. Első versem: a „Kis húgom emlékére” című, melynek megírása után, szüleim biztatott, hogy folytassam az írást.

Második versem: „A békét akarunk” című vers, melyet Bíró András, nagytiszteletű érdi költő betett az Érdi Újságba.

Továbbra is írtam a verseket, melyeket elvittem Somfai István tanár úrhoz, és ő két antológiában is megjelentette összesen négy versemet.

Közben édesanyám megtanított gobleint varni, így már képeket is tudtam alkotni.

A Szepes Gyula Művelődési Központban működő irodalomkedvelők klubjának tagja vagyok, szeretek alkotótársaimmal találkozni, jól érzem magam a társaságukban.

Dérnyé című gobleinem

BEMUTATKOZIK

KAPOSI ESZTER

1982-ben születtem, Ercsiben nőttem fel, és azóta is ott élek. Az érdi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban tanultam 1996-2000-ig. A továbbiakban a Budai Rajziskola alkalmazott grafika szakán végeztem, majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán végeztem rajz szakon. A művészetben sokáig nem találtam a helyem, a főiskola elvégzése után kezdtem el aktívan alkotni, és találtam meg a saját stílusomat, az alkotó munka a mindennapok részévé vált. Munkáim illusztratív jellegű fantasy rajzok és festmények amelyeket különböző irodalmi alkotások, mítoszok és vizuális médiumok inspiráltak, mint például Tolkien és H. P. Lovecraft regényei, Beowulf vagy az északi legendák. A körülvevő világnak is megvannak a szépségei, viszont a munkáimban a fantasztikum a fő elem, olyan világok, lények és hősök-antihősök megteremtése, amelyek a valóságban nem léteznek. Ezek általában nem idilliek, viszont pont a „sötét” vonásaik, hangulatuk miatt válnak elgondolkodtatóvá.

Főként grafikákat készítek, akril festményeket és ceruzarajzokat, de több technikát is kipróbáltam már, mint például tűzzománcolás, viaszfestéses batik és kisplasztikák. Munkáim egy nemzetközi weboldalon többször is részesültek elismerésben, 2010-ben pedig az ercsi önkormányzat megbízásából én készítettem díszérmekeket a várossá alakulás 10. évfordulójára.

VOTIN JÓZSEF

Annyi önéletrajzot írtam már, hogy lassan nem is tudom, melyik az igazi. Mindegyiknek köze van hozzám. Valamennyire. De egyik sem mutat be igazán. És nem ismerhetnek meg a fényképeimről, a rajzaimból, de még az írásaimból sem. Azokból sem teljesen. Talán beszélgetve lehetne legtöbbet megtudni rólam. Csakhogy ahhoz idő kell, alkalom. Meg türelem. Abból pedig manapság egyre kevesebb akad. Így azután az ember elvesz egy fehér lapot, és arra firkál, rajzolgat. Avagy írogat. Mit? Ami eszébe jut. A vénember már csak az emlékeinek él. Azután az emlékeiben. Végül abban reménykedik, hogy majd tovább él. Mások emlékeiben. Első emlékeim Zuglóba visznek. A főváros ostroma. Elsötétítés, szirénák bömbölése, ágyúk a játszótéren, éjszakai botorkálás az óvóhelyre. Régebbi dolgokra nem emlékszem. Reál gimnáziumban érettségiztem, az orosz és német mellett franciául és latint tanultam. Nem jártam külföldön. Csoportos turista útlevéllel sem engedtek érettségi után külföldre, még a baráti Csehszlovákiába sem.

Az egyetemem nem fejezhettem be, de Kiváló Ifjú Technikus oklevelem van. Emberöltönyt dolgoztam építészként, a szakmában minden, tervező, beruházó, kivitelező is voltam, segédmunkástól építésvezetőig. De legjobban azt szerettem, amikor műemléki felügyelőként bebarangoltam Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés megyét, majd Bács-Kiskun, Komárom-Esztergom, Pest és Fehér után Tolnát, Baranyát.

Azután, az emberélet útjának felén túl, jártam főiskolára, és szereztem még néhány szakmát. Az utóbbi évtizedek küszködése közben kezdtem írni és rajzolni. Írásaim különböző újságokban jelentek meg, de nyolc év termését sikerült az „Egy érldakó feljegyzései” címmel könyvbe gyűjtenem. Azután csöndben félreálltam. Úgy öt éve az Amator Artium kiállításaira minden alkalommal pályázom. Eddig még sikerrel.

Megyei és országos kiállítások, vándorkiállítások mellett egyéni kiállításom még nem volt.

FEHÉRLÓTUSZ

A kínai ember bölcsessége II.

Igen. „Maradj hát a nem-cselekvés mellett, és hagyd, hogy a dolgok maguktól alakuljanak. Hagyd a testedet; ne törődj látásoddal és hallásoddal; feledd el a külső dolgokat; hasonlítsál az önkezdethez; oldd fel szívedet; szabadítsd fel szellemedet; s légy olyan, mintha nem is volna személyiséged: akkor aztán minden dolgok visszatérnek a maguk gyökeréhez. Visszatérnek valamennyien a meghatározatlanság eredendő állapotába, amelyet soha többé nem hagynak el. Ha megismerésre tennének szert, elhagynák ezt az állapotot: ezért nem kell nevük után kérdezni: nem kell kémlelni természetüket; s csak e módon jutnak a maguk életéhez.”

Már beszélgettünk arról, hogy az emberi élet nem egy igazi világban zajlik, csak egy vetületben, egy utáncatban, mert a valóság, az a Tao. Az embereket elvakítják a vágyaik – mulatozás, mohóság, gyűlölet, hírnév, birtoklási vágy, túl sokat akarnak tudni –, és az igazi valót az érzékszervük által teremtett vakságunkban nem látják. – „Ha az emberek vágyaikra hallgatnak, akkor elveszítik alaptermészetüket, s folyton helytelenül cselekednek.” „A víz őstermészete a tisztaság, de azt az iszap hamar beszenyezi. Az emberek őstermészete a béke, de ezt a közönséges vágyak feldűlják.” – Ezt a vakságot, mind erőfeszítések útján lehet elérni, és ezután persze mindehhez a nem valóságos dolgokhoz ragaszkodnak. Ezek a dolgok viszont nem valóságosak, mert eltűnnek, változnak. – „A dolgok léte olyan, mint a vágató ló.” – Változnak, mint a természet körülöttük. Ezért kell önmagunkhoz visszatérni. Visszatérni, cselekedni a nem-cselekvéssel, hogy megtaláljuk önmagunkban a Taot, ami a nyugalom, a béke, és egyben a vágyaktól való megszabadulást is jelenti. Ezáltal leszünk bölcsék és jók. Ezt mindenkinek magának kell megtalálnia önmagában; a felesleges vágyaktól, szenvedélyektől megszabadulást, és a nem-természetes cselekvés élésével felhagyást. Ez azt jelenti, hogy az élet valóságos dolgaival foglalkozzon a lélek. „A világi emberek, ha tanulnak, mellőzik a bennük rejlő erényeket, és eltorzítják alaptermészetüket. Állandóan egészségük miatt aggódnak, a hírnevet és a megbecsülést pedig erőszakos tettekkel és szélsőséges okoskodással akarják kivívni. Ez az, amit a tökéletes emberek messze elkerülnek.

Ami a mélyben rejlő erényt elhomályosítja, az az önteltség; ami az alaptermészetet eltorzítja, az saját, vibráló fényének elfojtása. A tökéletes ember megbizonyosodik élet és halál jelentéséről, látja a dicsőség és a szégyen útjait. Ha az egész világ dicsőíti, akkor sem merész, ha az egész világ korholja, akkor sem torpan meg. Ismeri a legvégső Ut titkát.”

– Kérdezheted, hogy mit értenek azon, hogy a valóságos dolgaival foglalkozzon a lélek?

– „A legnagyobb öröm, nem öröm”, mint ahogy a legnagyobb bánat, sem bánat, mert ez is, az is elillan egyszer. Eltűnik, mint a felhő az égen. Az emberek azért hiszik magukat szerencsétlennek, mert azt hiszik, hogy az örökké fog tartani ez az állapot. Nem gondolnak arra,

már hány nagy szerencsétlenséget, rossznak gondolt helyzetet megélték, és túléltek. Mert az öröm, a bánat, az élet, a halál is csak egy múló állapot, egy múló lét. Ha rájövünk arra, hogy a félelmeinket, a rettegetésünket mi magunk alkotjuk, és éltejük, tápláljuk, azaz azt a „hatalmat”, helyzetet is mi teremtjük, amitől rosszul érezzük magunkat, helytelen nézetünk által, hogy minden örök és változatlan.

Mondok egy példát, talán közelebb kerülünk a megértéshez: ha valami nem sikerül, akkor az bánt, el vagyunk keseredve, és félünk attól, hogy milyen következményei lehetnek majd, és mert félünk, kellemetlenül, rosszul érezzük magunkat. De már az életünkben többször előfordult olyan, hogy valamit kudarcnak éreztünk. Az a bánat elmúlt – megtapasztaltuk –, és ez is éppen úgy el fog múlni. Előre pedig félni attól, hogy milyen következményei lesznek, csacsóság, hiszen nem tudhatjuk. Ezért kár már elrontani a következő időszakot, és ezen keresztül érzékelni a világot. De a legjobb, ha nem is kudarcként fogjuk fel, hanem csak úgy, hogy megtörtént – nem osztályozzuk, nem kategorizáljuk. Megtörtént, levonjuk a konzekvenciát, és továbblépünk. – Ha ezeket a „hatalmakat”, amiket feleslegesen, önmagunk és mások gyötrelmére már nem fogjuk megteremteni, egy idő után észrevesszük, hogy semminek sincsen rajtunk hatalma, és akkor szépen, lassan az ember a Taová válik. Ehhez persze az is hozzátartozik, hogy minden embert elfogadunk úgy, ahogy van, nem akarunk az életükbe beleavatkozni, azt megváltoztatni, mert mindenben a Taot fogjuk felismerni. Nem könnyű út!

„A szavakba nem fogható tanításról és az Útról: ha magadba zárod őket, az nevezik a mennyei kincstárnak. Elvehetsz belőle, de nem lesz kevesebb, felhasználhatod, de ki nem merítheted. Otthonát senki sem ismeri, de kérhetsz tőle bármit, és ő megadja. Ezt nevezik a vibráló fénynek. A vibráló fény az összes élő fenntartója.” „Az életerő a szemeket megtöltve tisztánlátást okoz, a füleket elérve tiszta hallást hoz, az elmében összegyűlve a gondolatokat elmélyíti. Ezért ha lezárod érzékeid kapuit, akkor egész életedre megszabadulsz minden szenvedéstől. Az igazi ember teste nem születik és nem hal meg.”

Szabó Aida (Jampa drolma)

„A bölcs akarat nélkül cselekszik. Szavak nélkül tanít. Minden dolog hatását fölveszi magába. Létrehoz, de nem birtokol. Teremt, de kiengedi kezéből, amit teremtett. Művét beteljesíti, de nincs belőle haszna. Így hát semmije sincs, ezért nem is veszíthet semmit sem.”

BESZÁMOLÓ

Egy csodálatos délután a Csuka Zoltán
Könyvtárban...

Pódium-estre várta látogatóit a városi könyvtár. Korán érkeztem barátnőmmel, csupán néhány irodalombarát klubtársam sétálgatott a könyvtár udvarán.

Bent a pódiumon, a széksorok előtti asztalnál Ilka Gábor szobrászművész és lelkes segítői szorgoskodtak. Miközben a helyükre kerültek a miniatúr szobrok, egyre több ismerős lépett be a könyvtár ajtaján. Minden látogató kezébe került egy kis emléklakett, melyet a Habilitációs Központ gondozottjai készítettek. Mialatt a városi televízió stábja interjút készített az est főszereplőivel, a könyvtár munkatársai pótszékek beszerzésével foglalkoztak.

Az estet, mint minden ilyen alkalommal, Somfai István, a Poly-Art Alapítvány elnöke nyitotta meg. A tanár úr első gondolataiban hangsúlyozta: ritkán fordul elő, hogy ennyire sok érdeklődőt köszönthet, majd ismertette az est napirendjét.

A rendezvény első felében bemutatta a Poly-Art zsebkönyvsorozat 15. jubileumi kiadványát, a rendhagyó módon három szerző: Ilka Gábor szobrászművész, valamint Temesi Éva és Habos László költők *Az üveghegyen innen* c. kötetét. Megismerhettük az alkotók eddigi útját és a jövőre vonatkozó terveiket. A jó hangulatú baráti beszélgetést a Vörösmarty Gimnázium diákjai: Szabó Dóra és Szolnoki Barna a bemutatott kötetből verseket olvastak fel, míg Szabó Gergely szép harmonikajátékával ajándékozta meg a jelenlevőket.

Az est második felében az alapítvány elnöke ismertette a 2011. évben a Poly-Art Alapítvány gondozásában publikált irodalmi művek alkotóira az irodalombarátok által leadott szavazatok összesítését. A Poly-Art Irodalmi Díjat **Habos László** vehette át, míg **Temesi Éva** II. helyeztként, **Győri Gábor** III. helyeztként oklevelet és könyvjutalmat kapott.

Végül meglepetésként tombolahúzásra került sor. Az emléklakettre írt szám öt látogatónak hozott szerencsét. Hárman egy-egy kötetet vehettek át a szerzőktől, és ketten Poly-Art képzőművészek munkáiból válogatott képsorozat egy-egy darabját vihették haza.

Remélem, hogy mindenki hozzám hasonlóan jó érzéssel és maradandó élménnyel távozott a városi könyvtárból.

Győriné Hanyecz Angéla

IRKA KÖNYVESPOLC

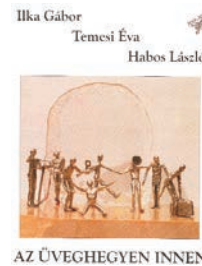
Olvasóink figyelmébe ajánljuk:

Győri Gábor: Em-lékek c. kötetét. A könyvecskét olvasva el-elgondolkoztam, hogy vajon még hány arca van, hány rejtett oldaláról mutatkozik még be a fiatal költő? Egyszer nihilista, életunt. Mászor szerelmi vágytól ég, harmadszor bukott angyalként száll közénk. Bár legjellemzőbb

hangja az önpusztító én, de emellett megfér a játékos, már-már vidám hang is. Témaválasztásai is ezeket követik. Gábor egyszerre száll mítoszok világába, s marad meg a hétköznapi formuláinál. Verseiben s prózájában is van mindkettőre példa. Beszél a szerelemről, a halálról, a magányról, merít a világ költészetének soha ki nem apasztható kútjából. Teszi mindezt bizonytalanul, ám jó érzékkel. Prózája különleges. Jó érzékkel olyan történeteket választ, melyeknél már maga a téma is képes a figyelmet fenntartani...

Ilka Gábor - Temesi Éva - Habos László: Az üveghegyen innen c. kötetét

A POLY-ART zsebkönyvsorozat „kis” jubileumához érkezett: a 15. könyvecske az alkalomhoz illően meglepetéssel szolgál. Különlegessége abban rejlik, hogy ezúttal nem egyetlen szerző mutatkozik be a kö-

tetben, hanem három alkotó művészi együttműködését élvezhetjük benne.

ILKA GÁBOR szobrászművészt immár másfél évtizedes, kölcsönös szimpátiára épülő, erős alkotói kapcsolat fűzi az alapítvány közösségéhez. Ismerve tehetségét, leleményességét, nem lep meg, hogy örömmel vesz részt eme újszerű kezdeményezésünkben.

TEMESI ÉVA költészete az elmúlt évben került közel az érdi olvasókhoz. Az irodalmi klubja pályázatának egyik nyertese, markáns gondolati lírájával és a magas színvonalú költői megformálással méltán érdemelte ki a közösség elismerését.

HABOS LÁSZLÓ tapasztalt, sokoldalú író, több önálló kötete jelent már meg, a prózában és a versírásban is ott-hon van. A tavalyi pályázat másik nyerteseként méltán kapott szerepet ebben a kiadványban. Sokat köszönhetünk neki köteteink technikai kivitelezésében is.

Gratulálva a szerzőtriának, a POLY-ART kiadói tevékenységének egyik legérdekesebb és legeredetibb könyvecskéjét ajánlom a műértők és a műkedvelők figyelmébe.

A könyvek megvásárolhatók a Bíró András Könyvesboltban.

TARTALOM

Számadás, mérleg... (Daróci Lajosné)	1	Prózák:	
Versek:		Habos László: Történelemóra...	
Kreischer Kornélia, Nagy Sándor	2	Kreischer Kornélia: Kavicsors	12
Tilingerné Gerlei Iлона, Karácsony István,		Kimmel István: A művészet feladata, értéke	13
Tiszaörsi Nagy Zoltán	3	Kovács Gábor: A mindenségről	
Szabó Aida, Kósa Márta, Móczár Csaba	4	Szabó Aida: Haikuverseny	14
Szabó Imre, Májer József, Gróf Mária,		Bemutatók:	
Temesi Éva	5	Kreischer Kornélia, Nagy Sándor	16
Győri Gábor, Győri Zoltán, Rinyai László	6	Kaposi Eszter, Votin József	17
Habos László, Daróci Attila	7	Tanulmány:	
Pálfi Ágnes, Fazekas Major Gizella,		Szabó Aida: Fehérlótusz	18
Kovács Gábor	8	Beszámoló:	
Bozó Patrik Krisztián, Horváth István,		Egy csodálatos délután...: Győriné Hanyecz Angéla	19
Ilka Erzsébet, Hóvári Zoltán	9	Könyvespolc	19
Diákírók:		Illusztrációk:	
Miskolci Richárd, Emily C.	10	Kaposi Eszter	4,5,7,9,13
Óri Eszter	11	Votin József	3,6,7,8,12
Diák illusztrációk:			
Gáspár Emese Xénia	10		

E lapszám támogatói:

Érdi Rozmaringok

Hétfőnként az Összefogás Házban 18 órától szeretettel várjuk az énekelni tudó társakat.

Karnagy: Stibló Anna, a Lukin László Zeneiskola igazgatója

ÉRDEN

a

BOR-ÁSZ

borozóban

baráti árakkal

várjuk kedves

vendégeinket

címünk:

Érd,

Balatoni út 66.

Casino Üzletház